श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा -दिसम्बर, २०१८

कक्षा -आचार्यप्रथमवर्षम् (SEM-1)	प्रश्नपत्रम् – ४	गुणाः - ७०
विषयः - वास्तुशास्त्रम्	(C.C.- 4.1.3. Old & New)	
दिनाङ्कः - १८/१२/२०१८	*सन्दर्भग्रन्थः - बृहद्वास्तुमाला*	समयः -२.०० तः ०५.००

प्रथमान्वितिः

प्रश्नः १ अधोलिखितयोः एकाकारिका सान्वयं व्याख्यात । **(५)**

(१) द्वारशुद्धिं निरीक्ष्यादौ भुशुद्धिं वृषचक्रतः।
निष्पञ्चके स्थिरे लग्ने द्वयङ्गे वालयमारभेत्।

(२) ईशोच्चं निर्ऋतौ नीचं भूतलं भूतवीथिकम्।
आग्नेयोच्चं वायुनीचं नागवीथी प्रशस्यते॥

प्रश्नः २ *ग्रामवासे शिवाबलिविधिः ग्रन्थाधारेण स्पष्टयत।* **(१०)**

(अथवा)

शल्योद्धारविधानं सविस्तरं वर्णयत।

द्वितीयान्वितिः

प्रश्नः ३ निम्नलिखितयोः एकस्य ससन्दर्भं व्याख्यात । **(५)**

(१) दिनमानदले सप्ताङ्गुलच्छायाग्रतो हि यत्।
शंकुमूले नीयमानं सूत्रं स्यादुत्तरा दिशा॥

(२) सूर्यारवारराश्यंशाः सदा वह्निभयप्रदाः।
शेषग्रहाणां वारांशाः कर्तुरिष्टार्थसिद्धिदाः॥

प्रश्नः ४ *नारदमते गृहारम्भे मासविचारः वर्णयत।* **(१०)**

(अथवा)

देवालयाद्यारम्भे राहुमुखविचारः दर्शयत।

तृतीयान्वितिः

प्रश्नः ५ निम्नलिखितयोः एकस्य सान्वयं व्याख्यां कुरुत । **(५)**

(१) वृषचक्रं वृषाकारं सर्वावयवसंयुतम्।
यस्मिन् - ऋक्षे स्थितो भानुस्तत्रादौ त्रीणिमस्तके॥

(२) वास्तोः शिरसि पृच्छे च याम्यकुक्षौ च पृष्ठतः।
आयुः कामखनेनैव वामकुक्षौ खनिः शुभा॥

प्रश्नः ६ *रामदैवज्ञमते वृषवास्तुचक्रं ग्रन्थोक्तदिशा प्रदर्शयत।* **(१०)**

(अथवा)

द्वारस्थापने तिथिविचारः शुभाशुभफलसिहतं दर्शयत।

चतुर्थान्वितिः

प्रश्नः ७ निम्नलिखितयोः एकस्य सान्वयं व्याख्यात । (५)

(१) याम्यादिष्वशुभफला जातास्तरवः प्रदक्षिणेनैते।
उदगादिषु प्रशस्ताः प्लक्षवटोदुम्बराश्वत्थाः ॥

(२) जम्बूवृक्षस्य प्राग्वल्मीको यदि भवेत् समीपस्थः।
तस्माद्दक्षिणपार्श्वे सलिलं पुरुषद्वये स्वादु ॥

प्रश्नः ८ *वाटिकानिर्माणविधानं ग्रन्थोक्तदिशा स्पष्टयत।* **(१०)**

(अथवा)

शक्तियामलोक्तवृक्षचक्रं ग्रन्थाधारेण दर्शयत।

पञ्चमान्वितः

प्रश्नः ९ केषाश्चित् दशप्रश्नानामुत्तराणि देयानि । (१०)

(१) नागपृष्ठभूमिं गृहनिर्माणे शुभाशुभं वा ?
(२) 'अ' प्रश्ने कस्मिन् दिशायां शल्यं प्राप्यते ?
(३) कूर्मचक्रं कस्मिन् कार्ये प्रयुज्यते ?
(४) श्रावणमासे गृहारम्भे किं फलम् ?
(५) प्रतिपदातिथ्यां गृहनिर्माणे किं फलम् ?
(६) हस्तनक्षत्रे गृहारम्भं शुभं भवति न वा ?
(७) पूर्णिमा – अमावस्यायां द्वारस्थापने किंफलम् ?
(८) पर्जन्यपदोपरि द्वारस्थापने किं फलम् ?
(९) धनागारं गृहस्य कस्मिन् दिशायां स्थापनीयम्।
(१०) पूर्वाप्लवाभूम्याः फलं किम् ?
(११) जलस्थानं गृहस्य कस्मिन् दिशायां स्थापनीयम् ?
(१२) आयाः कति ?
(१३) ध्वजआयस्य दिशा का ?
(१४) वास्तुकर्मणि निन्दितवासराः के ?
(१५) अश्वनीनक्षत्रे वृक्षारोपणं कर्तुं शक्यते न वा ?

--००--